

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра обліку і аудиту

Гресь Н.Л.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Судово-бухгалтерська експертиза»
для бакалаврів економічних і технічних спеціальностей**

**Дніпро
НТУ «ДП»
2019**

Гресь Н.Л. Робоча програма навчальної дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» для бакалаврів економічних і технічних спеціальностей / Н.Л. Гресь; Нац. гірн. ун-т., каф. обліку і аудиту. – Д. : НГУ, 2019. – 21 с.

Розглянуто та затверджено методичною комісією за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» за поданням кафедри обліку і аудиту

« _____ » _____ 20 ____ р.

ВСТУП

Вимоги до структури робочих програм дисциплін наведено у [1]: складовими частинами робочої програми навчальної дисципліни є опис навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті.

Робоча програма дисципліни розроблена на основі таких нормативних документів:

[1] Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМ України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Судова бухгалтерська експертиза» — допомогти студентам опанувати теоретичні знання та сформувати практичні навички поглибленої перевірки правильності оформлення документів, співставлення даних бухгалтерських реєстрів з даними первинних документів, відповідності оформлення господарських і фінансових операцій вимогам чинного законодавства.

Судово-бухгалтерська експертиза як один з методичних прийомів контролю є невіддільною складовою форми контролю слідства, яке здійснюється судово-слідчими органами і регулюється процесуальним законодавством.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні, та відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

Робоча програма призначена для:

- ♦ реалізації компетентнісного підходу при формуванні структури та змісту дисципліни;
- ♦ визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- ♦ внутрішнього та зовнішнього контролю якості підготовки фахівців.

Обсяг та терміни викладання дисципліни:

Показник	Очна (денна) форма навчання		Заочна форма навчання	
	На базі атестату про загальну середню освіту	На базі диплому молодшого бакалавра	На базі атестату про загальну середню освіту	На базі диплому молодшого бакалавра
1. Курс викладання	4			
2. Семестр викладання	7			
3. Чверть викладання	13			
4. Кількість тижнів теоретичного навчання всього	5			
5. Кількість тижнів контрольних заходів всього	1			
6. Кількість поточних контролів	1			
7. Час на засвоєння - показник для розрахунку інтегральної оцінки з дисципліни Т	90			
8. Кількість кредитів ECTS	3			
9. Форма підсумкового контролю / кількість годин на контрольні заходи	Диф. залік	Диф. залік	Диф. залік	Диф. залік

10. Години на аудиторні лекційні заняття	14			
11. Години на аудиторні практичні (семінарські, лабораторні) заняття	7			
12. Години на виконання індивідуального завдання	–	–	–	–
13. Години на самостійну роботу	69			
14. Години на аудиторні лекційні заняття на тиждень	2			
15. Години на аудиторні практичні (семінарські, лабораторні) заняття на тиждень	1			
16. Години на самостійну роботу на тиждень	10			
17. Частка аудиторних годин ((10+11) / 7)	0,23			
18. Години на засвоєння лекційних занять з урахуванням самостійної роботи (10 / 17) – показник для розрахунку інтегральної оцінки з дисципліни Т_Л	60,8			
19. Години на засвоєння практичних (семінарських, лабораторних) занять з урахуванням самостійної роботи (11 / 17) – показник для розрахунку інтегральної оцінки з дисципліни Т_П	30,4			

2 ЗАПЛАНОВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр та зміст результатів навчання за освітньо-професійною програмою	Шифр та зміст дисциплінарних результатів навчання (ДРН)
1	2
РН 1 Демонструвати базові знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем	ДРН 1-1 Знати: базові економічні поняття, положення, принципи, закони, пов'язані з проведенням судово-економічної експертизи; навички професійної етики; навички аналізу виробничих ситуацій, процесів, видів діяльності і практичного застосування набутих компетенцій ДРН 1-2 Визначати напрями покращення навчання та організації самостійної роботи
РН 2 Знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій	ДРН 2-1 Знати методи, методичні прийоми і процедури судово-бухгалтерської експертизи ДРН 2-2 Проводити аналіз показників відповідно до запитів; приймати економічні рішення за результатами проведеного аналізу і контролю

РН 3 Усвідомлювати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності	ДРН 3-1 Розуміти економічний зміст господарських операцій та усвідомлювати їх роль і місце в господарській діяльності
РН 4 Формувати й аналізувати фінансову та управлінську звітність підприємств різних форм власності та інтерпретувати отримані відомості для прийняття управлінських рішень	ДРН 4-1 Проводити експертне дослідження фінансової та податкової звітності суб'єкта господарювання
РН 5 Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту, та оподаткування господарської діяльності підприємств	ДРН 5-1 Знати: основні законодавчі та нормативні акти, якими встановлено методологічні засади бухгалтерського обліку та звітності; економічну сутність бухгалтерського обліку, його структуру та методи ведення; загальні вимоги, які ставляться до фінансової звітності
РН 6 Демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності	ДРН 6-1 Здійснювати перевірку первинних, зведених документів, облікових реєстрів, фінансової та податкової звітності підприємства
	ДРН 6-2 Здійснювати економічні та податкові розрахунки
	ДРН 6-3 Знати процесуальні засади проведення судової експертизи
	ДРН 6-4 Складати висновок експерта
РН 7 Знати механізм функціонування бюджетно-податкової системи України та враховувати її особливості з метою організації обліку та формування звітності на підприємствах	ДРН 7-1 Знати особливості оподаткування операцій підприємств різних видів економічної діяльності
РН 8 Обґрунтовувати ефективність прийняття управлінських рішень з використанням обліково-аналітичної інформації та розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством	ДРН 8-1 Уміти застосовувати чинні норми законодавства для обґрунтування виконаних обліково-контрольно-аналітичних робіт
РН 9 Використовувати теоретичні, організаційні та методичні засади аудиту	ДРН 9-1 Використовувати необхідні прийоми перевірки на всіх стадіях експертного дослідження
РН 10 Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні держави та підприємств різних організаційно-правових форм власності	ДРН 10-1 Визначати напрями підвищення ефективності використання ресурсів на основі облікових даних
РН 11 Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування	ДРН 11-1 Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології під час проведення експертного дослідження
РН 12 Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння його ринкового позиціонування	ДРН 12-1 Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання
РН 13 Володіти базовими знаннями фундаментальних розділів математики в	ДРН 13-1 Володіти базовими знаннями фундаментальних розділів математики в

обсязі, необхідному для застосовування економіко-математичних методів у обраній професії	обсязі, необхідному для проведення економічних та податкових розрахунків у рамках проведення експертного дослідження
РН 14 Демонструвати навички володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження економічних явищ і процесів на підприємстві	ДРН 14-1 Демонструвати навички володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження питань поставлених перед експертом
РН 15 Володіти та застосовувати знання іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності	ДРН 15-1 Знати економічну термінологію та логічно викладати думки державною мовою як усно, так і письмово. Уміти спілкуватися іноземною мовою, включаючи базові знання спеціальної термінології та навички роботи з іноземними економічними виданнями
РН 16 Вміти працювати як самостійно, так і в команді. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі, професійну повагу до етичних принципів, демонструвати повагу до індивідуального та культурного різноманіття	ДРН 16-1 Демонструвати готовність як до індивідуального виконання завдань, так і до кооперації з колегами, роботі в колективі
РН 17 Аналізувати розвиток системи і моделей бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з урахуванням професійного світогляду	ДРН 17-1 Аналізувати розвиток системи судово-економічної експертизи на національному та міжнародному рівнях з урахуванням професійного світогляду
РН 18 Дотримуватися здорового способу життя, виявляти турботу про здоров'я і безпеку життєдіяльності співробітників, прагнення до збереження навколишнього середовища	ДРН 18-1 Дотримуватися здорового способу життя, виявляти турботу про здоров'я і безпеку життєдіяльності співробітників, прагнення до збереження навколишнього середовища
РН 19 Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом	ДРН 19-1 Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	суді. 5.6 Права, обов'язки і відповідальність судового експерта. 5.7 Права обвинуваченого в разі призначення та провадження судово-бухгалтерської експертизи												
ДРН 6-1, ДРН 6-2, ДРН 6-3, ДРН 7-1, ДРН 9-1, ДРН10-1, ДРН 11-1, ДРН 12-1, ДРН 13-1, ДРН 14-1	6 Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій 6.1 Експертне дослідження операцій із грошовими коштами в касі та на рахунках у банку. 6.2 Експертне дослідження операцій з основними засобами, малоцінними та швидкозношуваними предметами. 6.3 Експертне дослідження операцій з матеріальними запасами. 6.4 Експертне дослідження операцій, пов'язаних з виробництвом і реалізацією продукції. 6.5 Експертне дослідження операцій з розрахунків з персоналом. 6.6 Експертне дослідження операцій з цінними паперами. 6.7 Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансових результатів діяльності підприємства. 6.8 Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи правопорушень, пов'язаних з ухилянням від сплати податків. 6.9 Особливості експертного дослідження товарних операцій у торгівлі												
ДРН 6-4, ДРН 8-1	7 Завершальна стадія судово-бухгалтерської експертизи 7.1 Висновок експерта-бухгалтера, його структура та методика складання. 7.2 Особливості складання висновку експертизи, що виконується під час судового розгляду, та повідомлення про неможливість дати висновок. 7.3 Оцінка висновку експерта-бухгалтера слідчим. 7.4 Виявлення та усунення обставин, що сприяють вчиненню правопорушень у провадженні судово-бухгалтерської експертизи												
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ													
ДРН 1-1, ДРН 1-2, ДРН 16-1, ДРН 19-1	1 1 Економічний контроль у правоохоронній діяльності України 1.1 Характеристика адміністративних правопорушень і правопорушень у сфері економіки. 1.2 Роль економічного контролю у виявленні правопорушень у фінансово-господарській сфері та усунення причин їх виникнення. 1.3 Поняття економічного контролю, його сутність, об'єктивність та основні принципи. 1.4 Законодавство України про функції правоохоронних органів при здійсненні економічного контролю. 1.5 Роль правоохоронних органів під час здійснення економічного контролю. 1.6 Система органів контролю фінансово-господарської діяльності в Україні. 1.7 Функції, повноваження та обов'язки податкової міліції. 1.8 Особливості проведення ревізії за вимогами правоохоронних органів. 1.9 Відмінні риси судово-бухгалтерської експертизи, що відрізняють її від ревізії, яку проводять за ініціативою правоохоронних органів, і аудиту												
ДРН 1-2, ДРН 16-1, ДРН 19-1	2 Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання 2.1 Докази, що використовуються у кримінальному провадженні, у цивільному та господарському судовиробництві. 2.2 Форми використання спеціальних бухгалтерських знань під час розслідування господарських правопорушень. 2.3 Поняття про судові експертизи, та їх зв'язок з правоохоронною діяльністю. 2.4 Види судових експертиз, їх класифікація. 2.5 Сутність судово-бухгалтерської експертизи та її зв'язок з практикою бухгалтерського обліку. 2.6 Завдання судово-бухгалтерської експертизи та їх зміст. 2.7 Історичні аспекти розвитку судово-бухгалтерської експертизи												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ДРН 2-1, ДРН 16-1, ДРН 19-1	3 Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи												
	3.1 Предмет і об'єкти судово-бухгалтерської експертизи. 3.2 Методи, методичні прийоми і процедури судово-бухгалтерської експертизи												
ДРН 3-1, ДРН 4-1, ДРН 17-1, ДРН 16-1, ДРН 18-1, ДРН 19-1	4 Організація судово-бухгалтерської експертизи												
	4.1 Загальна організація судово-бухгалтерської експертизи. 4.2 Процес судово-бухгалтерської експертизи та його стадії. 4.3 Порядок атестації судових експертів та основні кваліфікаційні вимоги до них. 4.4 Організація інформаційного забезпечення судово-бухгалтерської експертизи. 4.5 Планування проведення судово-бухгалтерської експертизи												
ДРН 5-1, ДРН 14-1	5 Організаційна стадія судово-бухгалтерської експертизи												
	5.1 Порядок призначення судово-бухгалтерської експертизи. 5.2 Зміст та структура постанови (ухвали) про призначення судово-бухгалтерської експертизи. 5.3 Проведення судово-бухгалтерської експертизи на стадії попереднього розслідування. 5.4 Проведення судово-бухгалтерської експертизи в експертних установах. 5.5 Права, обов'язки і відповідальність судового експерта. 5.6 Права обвинуваченого в разі призначення та провадження судово-бухгалтерської експертизи. 5.7 Методика проведення бухгалтерської експертизи при розгляді кримінальної справи у суді. 5.8 Особливості призначення судово-бухгалтерської експертизи у справах про адміністративні правопорушення, господарському і цивільному провадженні, при проведенні виконавчих дій												
ДРН 2-2, ДРН 6-1, ДРН 6-2, ДРН 6-3, ДРН 7-1, ДРН 9-1, ДРН 10-1, ДРН 11-1, ДРН 12-1, ДРН 13-1, ДРН 14-1	6 Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій												
	Спираючись на методику та інформацію до ситуації, провести експертне дослідження стосовно кола питань, поставлених на вирішення експертизи: 6.1 Експертне дослідження операцій із грошовими коштами в касі та на рахунках у банку. 6.2 Експертне дослідження операцій з основними засобами, малоцінними та швидкозношуваними предметами. 6.3 Експертне дослідження операцій з матеріальними запасами. 6.4 Експертне дослідження операцій, пов'язаних з виробництвом і реалізацією продукції. 6.5 Експертне дослідження операцій з розрахунків з персоналом. 6.6 Експертне дослідження операцій з цінними паперами. 6.7 Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансових результатів діяльності підприємства. 6.8 Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи правопорушень, пов'язаних з ухилянням від сплати податків. 6.9 Особливості експертного дослідження товарних операцій у торгівлі												
ДРН 6-4, ДРН 8-1, ДРН 16-1, ДРН 19-1	7 Завершальна стадія судово-бухгалтерської експертизи												
	7.1 Підготувати та оформити висновок експерта (спеціаліста) згідно з вимогами чинного законодавства. 7.2 Підготувати та оформити висновок експертизи, що виконується під час судового розгляду. 7.3 Підготувати та оформити повідомлення про неможливість дати висновок. 7.4 Виявити обставини, які сприяють вчиненню правопорушень, під час проведення судово-економічної експертизи												
	Контрольні заходи												
	РАЗОМ												

4 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Основні завдання для самостійної роботи:

1) попереднє опрацювання інформаційного забезпечення за кожною темою

1. Мумінова-Савіна Г.Г. Судово-бухгалтерська експертиза: навч. посіб. / Г.Г. Мумінова-Савіна. – К.: КНЕУ, 2003. – 202 с.

Тема лекції та практичного заняття	Матеріали для самостійного опрацювання
Змістовий модуль 1. Концептуальні основи судово-бухгалтерської експертизи	
1 Економічний контроль у правоохоронній діяльності України	1, с. 9–36
2 Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання	1, с. 37–54
3 Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи	1, с. 90–93
4 Організація судово-бухгалтерської експертизи	1, с. 70–73, 137–140
Змістовий модуль 2. Порядок і методика судово-бухгалтерського експертного дослідження	
5 Організаційна стадія судово-бухгалтерської експертизи	7, с. 86–107
6 Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій	7, с. 108–173
7 Завершальна стадія судово-бухгалтерської експертизи	7, с. 174–186

2) підготовка до поточного контролю – розв’язання завдань самоконтролю за кожною темою

1. Рудницький В.С. Судово-бухгалтерська експертиза економічних правопорушень (опорні конспекти): навч. посіб. / В.С. Рудницький, Р.Ф. Буханський, П.Я. Хомін. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.

Тема лекції та практичного заняття	Матеріали для самостійного опрацювання
Змістовий модуль 1. Концептуальні основи судово-бухгалтерської експертизи	
1 Економічний контроль у правоохоронній діяльності України	1, С. 47
2 Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання	1, С. 47–48
3 Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи	1, С. 55–67
4 Організація судово-бухгалтерської експертизи	1, С. 68–85
Змістовий модуль 2. Порядок і методика судово-бухгалтерського експертного дослідження	
5 Організаційна стадія судово-бухгалтерської експертизи	1, С. 86–107
6 Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій	1, С. 191–194, 207–211, 242–246, 255–257
7 Завершальна стадія судово-бухгалтерської експертизи	1, С. 268–271

3) підготовка до підсумкового (семестрового) контролю.

5 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання не передбачені.

6 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Навчальним планом передбачено підсумковий (семестровий) контроль за дисципліною.

Форма підсумкового (семестрового) контролю за дисципліною – диференційований залік.

Підсумковий контроль за дисципліною здійснюється на підставі поточного контролю – оцінка за результатами поточного контролю, якщо вона більше 60 балів, виставляється як підсумкова.

Поточне оцінювання рівня сформованості дисциплінарних компетентностей та відповідних результатів навчання за дисципліною здійснюється шляхом виконання студентом завдань поточного контролю згідно встановленого графіку (див. п. 7 цієї Програми).

Форми поточного контролю

Поточний контроль за дисципліною не передбачений навчальним планом, але для моніторингу сформованості дисциплінарної компетентності та відповідних результатів навчання у студентів з подальшою актуалізацією проблемних аспектів, викладач під час аудиторних лекційних та практичних занять або за допомогою on-line освітньої платформи Moodle здійснює контроль за:

- ♦ темами лекцій робочої програми дисципліни;
- ♦ темами практичних (семінарських, лабораторних) занять робочої програми дисципліни.

Ліквідація академічної заборгованості

Перездача незадовільних оцінок підсумкового (семестрового) контролю за дисципліною здійснюється за графіком (протягом місяця після екзаменаційної сесії), встановленим деканатом, але не більше двох разів. Перша перездача здійснюється, викладачу, який викладав матеріал навчальної дисципліни. Друга перездача здійснюється комісією з трьох осіб: викладача, який викладав дисципліну, завідувача кафедри, представника деканату або викладача кафедри. Рішення комісії є остаточним.

Засоби діагностики

До першого ступеня складності навчальної діяльності (як і будь-якої іншої) відносять репродуктивну діяльність, спрямовану на ідентифікацію або класифікацію інформації. До другого – алгоритмічну діяльність, спрямовану на використання відомих методів виконання завдань. До третього – евристичну діяльність, яка дозволяє виконувати завдання, що вимагають трансформацію відомих методів і створення необхідних алгоритмів під час самого процесу. Четвертий ступінь передбачає творчу діяльність, результатом якої виступає одержання об'єктивно нової інформації.

Тест першого ступеню складності вимагає ідентифікації засвоєної інформації під час повторного її подання у вигляді готового результату або готової відповіді.

Тести другого ступеню складності потребують прямого використання відомих залежностей.

Належність тесту до третього ступеню складності зумовлена нестандартною постановкою завдання та застосуванням суб'єктивно нового методу виконання. Розрахунок числа суттєвих операцій при розв'язуванні тестів великого обсягу можна вести з огляду на кількість кроків в алгоритмі.

До четвертого рівня віднесені тести, результати рішення яких передбачити складно. Їх розробка вимагає винахідницької або дослідницької діяльності. Тести не мають еталонів, а якість об'єктивно нової інформації оцінюють експерти.

Узагальнені засоби діагностики передбачають демонстрацію студентом таких здатностей відповідно до дисциплінарних результатів навчання:

ДРН 1-1 Знати: базові економічні поняття, положення, принципи, закони, пов'язані з проведенням судово-економічної експертизи; навички професійної етики; навички аналізу виробничих ситуацій, процесів, видів діяльності і практичного застосування набутих компетенцій (1-й ступінь складності).

ДРН 1-2 Визначати напрями покращення навчання та організації самостійної роботи (1-й ступінь складності).

ДРН 2-1 Знати методи, методичні прийоми і процедури судово-бухгалтерської експертизи (1-й ступінь складності).

ДРН 2-2 Проводити аналіз показників відповідно до запитів; приймати економічні рішення за результатами проведеного аналізу і контролю (3-й ступінь складності).

ДРН 3-1 Розуміти економічний зміст господарських операцій та усвідомлювати їх роль і місце в господарській діяльності (2-й ступінь складності).

ДРН 4-1 Проводити експертне дослідження фінансової та податкової звітності суб'єкта господарювання (-й ступінь складності).

ДРН 5-1 Знати: основні законодавчі та нормативні акти, якими встановлено методологічні засади бухгалтерського обліку та звітності; економічну сутність бухгалтерського обліку, його структуру та методи ведення; загальні вимоги, які ставляться до фінансової звітності (1-й ступінь складності).

ДРН 6-1 Здійснювати перевірку первинних, зведених документів, облікових реєстрів, фінансової та податкової звітності підприємства (3-й ступінь складності).

ДРН 6-2 Здійснювати економічні та податкові розрахунки (3-й ступінь складності).

ДРН 6-3 Знати процесуальні засади проведення судової експертизи (1-й ступінь складності).

ДРН 6-4 Складати висновок експерта (3-й ступінь складності).

ДРН 7-1 Знати особливості оподаткування операцій підприємств різних видів економічної діяльності (1-й ступінь складності).

ДРН 8-1 Уміти застосовувати чинні норми законодавства для обґрунтування виконаних облікових робіт (1-й ступінь складності).

ДРН 9-1 Використовувати необхідні прийоми перевірки на всіх стадіях експертного дослідження (2-й ступінь складності).

ДРН 10-1 Визначати напрями підвищення ефективності використання ресурсів на основі облікових даних (2-й ступінь складності).

ДРН 11-1 Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології під час проведення експертного дослідження (3-й ступінь складності).

ДРН 12-1 Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання (1-й ступінь складності).

ДРН 13-1 Володіти базовими знаннями фундаментальних розділів математики в обсязі, необхідному для проведення економічних та податкових розрахунків у рамках проведення експертного дослідження (2-й ступінь складності).

ДРН 14-1 Демонструвати навички володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження питань поставлених перед експертом (2-й ступінь складності).

ДРН 15-1 Знати економічну термінологію та логічно викладати думки державною мовою як усно, так і письмово. Уміти спілкуватися іноземною мовою, включаючи базові знання спеціальної термінології та навички роботи з іноземними економічними виданнями (1-й ступінь складності).

ДРН 16-1 Демонструвати готовність як до індивідуального виконання завдань, так і до кооперації з колегами, роботі в колективі (1-й ступінь складності).

ДРН 17-1 Аналізувати розвиток системи судово-економічної експертизи на національному та міжнародному рівнях з урахуванням професійного світогляду (1-й ступінь складності).

ДРН 18-1 Дотримуватися здорового способу життя, виявляти турботу про здоров'я і безпеку життєдіяльності співробітників, прагнення до збереження навколишнього середовища (1-й ступінь складності).

ДРН 19-1 Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом (1-й ступінь складності).

Конкретизовані засоби діагностики

Конкретизовані засоби діагностики, що безпосередньо застосовуються для контрольних заходів під час лекцій та практичних занять, формуються на основі узагальнених шляхом чисельної або іншої конкретизації у вигляді тестів закритого та відкритого типів, у т.ч. розрахункових задач, кейсів тощо.

7 СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

7.1 Графік проведення контрольних заходів

Вид контролю	№ тижнів, на яких проводиться контроль		№ тем, які виносяться на контроль	
	Очна (денна) форма навчання на базі атестату про загальну середню освіту	Очна (денна) форма навчання на базі диплому молодшого бакалавра	Очна (денна) форма навчання на базі атестату про загальну середню освіту	Очна (денна) форма навчання на базі диплому молодшого бакалавра
Поточний контроль за лекційними заняттями				
Поточний контроль за практичними (семінарськими, лабораторними) заняттями				
Підсумковий контроль за лекційними та практичними заняттями (екзамен)				

7.2 Схема нарахування балів

Оцінка одного поточного контролю за лекційними, практичними (семінарськими, лабораторними) заняттями, а також оцінка підсумкового контролю (екзамену) здійснюється за формулою:

$$P_i = a / m, \% \quad (1)$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій згідно з еталоном відповіді (рішення); m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій згідно з еталоном відповіді (рішення).

Оцінка сукупних поточних контролів за лекційними, практичними (семінарськими, лабораторними) заняттями здійснюється за формулою:

$$P_i = (a_1 + a_2) / (m_1 + m_2) \quad (2)$$

де $a_{1,2}$ – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій згідно з еталоном відповіді (рішення) за першим та другим поточним контролем; $m_{1,2}$ – загальна кількість запитань або суттєвих операцій згідно з еталоном відповіді (рішення) за першим та другим поточним контролем.

Інтегральна оцінка сукупних поточних контролів за лекційними, практичними (семінарськими, лабораторними) заняттями здійснюється за формулою:

$$IP = [(P_L \cdot T_L) + (P_{II} \cdot T_{II})] / T \quad (3)$$

де $R_{Л,П}$ – оцінка сукупного поточного контролю за лекційними та практичними (семінарськими, лабораторними) заняттями; $T_{Л,П}; T$ – час на засвоєння лекційного матеріалу, практичного матеріалу та загальний час на засвоєння (див. табл. п. 1).

Досягнення студента в опануванні дисципліни в цілому не можуть бути оцінені позитивно, якщо з будь-якого запланованого контрольного заходу з цієї дисципліни студент не отримав позитивну оцінку.

Виконання індивідуального завдання оцінюється окремо та не входить у інтегральний рівень досягнень студента з дисципліни.

Якщо зафіксовано інтегральний рівень досягнень студента нижче 60 % або якщо студент не з'явився на будь-який контрольний захід, то йому виставляються оцінки «FX» і «незадовільно». У таких випадках студент зобов'язаний додатково опанувати теми або дисципліну і пройти повторне оцінювання результатів навчання.

Оцінювання результатів виконаних завдань з матеріалу лекційних та практичних (семінарських, лабораторних) занять здійснюється шляхом їх зіставлення з еталонами – зразками правильних і повних відповідей, через виявлення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей та результатів навчання на основі аналізу відповіді студента та з використанням коефіцієнту засвоєння у відсотках, що адаптує значення оцінки до шкали ECTS.

Отримані за описаною формулою результати досягнень студентів (у відсотках) викладач виставляє в оцінках за ECTS та національною шкалою:

Рівень досягнень / Marks, %	Оцінка / Grade
Національна диференційована шкала	
90 – 100	Відмінно / Excellent
74 – 89	Добре / Good
60 – 73	Задовільно / Satisfactory
1 – 59	Незадовільно / Fail
Шкала ECTS / ECTS	
90 – 100	A
82 – 89	B
74 – 81	C
64 – 73	D
60 – 63	E
35 – 59	FX
1 – 34	F

8 СКЛАД КОМПЛЕКСУ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» розташований на сайті кафедри обліку і аудиту НТУ «Дніпровська політехніка» (www.nmu.org.ua) та згідно [1] містить:

- 1) робочу програму дисципліни;
- 2) навчальний контент (план та конспект лекцій);
- 3) методичне забезпечення практичних (семінарських, лабораторних) занять;
- 4) матеріали методичного забезпечення самостійної роботи студента щодо:
 - попереднього опрацювання інформаційного забезпечення лекцій;
 - попереднього опрацювання інформаційного забезпечення або розв'язання завдань практичних (семінарських, лабораторних) занять;

- питання самоконтролю за кожною темою лекційного та практичного (семінарського, лабораторного) заняття для підготовки до поточного та підсумкового контролю;

5) узагальнені завдання (питання, задачі, завдання або кейси) для поточного та семестрового (підсумкового) контролю рівня сформованості дисциплінарної компетентності та результатів навчання, комплексної контрольної роботи, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни.

9 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ОСНОВНА, ДОПОМІЖНА)

9.1 Основна

1. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-ХІІ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>

2. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: Наказ Міністерства юстиції України від 08.01.1998 р. № 53/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>

3. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30.05.1997 р. № 8 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97>

4. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

5. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 р. № 1798-ХІІ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

6. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

7. Мумінова-Савіна Г.Г. Судово-бухгалтерська експертиза: навч. посіб. / Г.Г. Мумінова-Савіна. – К.: КНЕУ, 2015. – 202 с.

8. Рудницький В.С. Судово-бухгалтерська експертиза економічних правопорушень (опорні конспекти): навч. посіб. / В.С. Рудницький, Р.Ф. Буханський, П.Я. Хомін. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.

9.2 Допоміжна

1. Белуха Н.Т. Судебно-бухгалтерская экспертиза / Н.Т. Белуха. – М.: Дело, 2013. – 269 с.

2. Камлик М.І. Судова бухгалтерія / М.І. Камлик. – К.: Атіка, 2000. – 335 с.

3. Поникаров В.Д. Судебно-бухгалтерская экспертиза / В.Д. Поникаров, И.В. Ялдин, М.В. Стаматина, Ж.О. Андрейченко. – Харьков: РИФ «Арсис, ЛТД», 2014. – 239 с.

4. Савченко Л.І. Судово-бухгалтерська експертиза: опорний конспект / Л.І. Савченко. – К.: КНТЕУ, 2015. – 166 с.

10 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ INTERNET

1. Верховна рада України [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Нормативні акти України (НАУ) [Електронний ресурс] / Інформаційно-пошукова правова система Нормативні акти України (НАУ). – Режим доступу : <http://www.nau.ua>.

3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] / Статистична інформація. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>.

Навчальне видання

Гресь Наталія Леонідівна

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Судово-бухгалтерська експертиза»
для бакалаврів економічних і технічних спеціальностей

Видано
у НТУ
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842 від 11.06.2004
49005, м. Дніпропетровськ, просп. Дм.Яворницького